

INTERRUPTIE.

VOORJAAR 2025

VOORWOORD VAN DE HOOFDREDACTEUR

Beste leden,

Dit is de eerste editie van Interruptie 2025, het ledenblad van het CDJA. Het is een blad voor en door CDJA-leden. De afgelopen maanden hebben verschillende leden uit onze vereniging opinies en verslagen geschreven.

Deze voorjaarseditie staat in het teken van opnieuw beginnen. Dit natuurlijk omdat het voorjaar symbool staat voor de herstart van de natuur, maar ook omdat Interruptie zelf een nieuwe start heeft gemaakt. Daarom bevat deze editie diverse stukken—een brede weergave van de denkkraft en activiteiten binnen onze vereniging.

De komende maanden gaan we met een team van schrijvers verder onderzoeken hoe we Interruptie kunnen doorontwikkelen, zowel in vorm als in inhoud. Wat voorop blijft staan, is dat Interruptie een blad is voor en door de leden. Als je deze editie leest en denkt: ik wil ook een bijdrage leveren aan de volgende editie, dan kan dat altijd! Alleen als we als vereniging samen de schouders onder ons ledenblad zetten, kan het een echte afspiegeling zijn van wie we zijn en wat we doen.

Ik hoop dat deze editie je meeneemt in de activiteiten van de afdeling Utrecht, de internationale commissie en de leeskring. Daarnaast hoop ik dat de verschillende columns en opinies je aan het denken zetten en stof bieden voor discussie.

Met vriendelijke groet,

Jorrit Koster

Landelijk Secretaris CDJA & Hoofdredacteur van Interruptie

INHOUDSOPGAVE

VOORZITTERSCOLUMN

PAGINA 4

CDJA UTRECHT

PAGINA 7

POLITIEK EN MUNTTHEE

PAGINA 9

TERUGBLIK LEESKRING

PAGINA 11

COLUMN: EUROPESJKI MIR?

PAGINA 16

JONG IN DE RAAD

PAGINA 20

CHRISTENDEMOCRATIE & PRIVILEGE

PAGINA 25

CDJA

INTERRUPTIE.

VOORJAAR 2025

© Dirk H

CDJA **INTERRUPTIE.**
VOORJAAR 2025

VOORZITTERSCOLUMN.

Beste leden,

Hier is hij dan, de eerste Interruptie van ons bestuur. Veel dank aan iedereen die heeft meegewerkt aan de Interruptie voor hun bijdrage. Het is mooi om te zien dat leden zich op deze manier inzetten voor het ledenblad en daarmee ook onze vereniging. Het ledenblad heeft een grote meerwaarde als deze voor en door de leden is opgesteld. En daar voldoet deze editie zeker aan.

We leven in onzekere tijden door geopolitieke ontwikkelingen, een verharding van het debat en allerlei crises die invloed hebben op het leven en de toekomst van jongeren. Juist daarom is het van grote waarde dat we als jong midden ons versterken en samenkomen om met hoopvolle oplossingen voor de toekomst te komen. Onlangs schreven we opiniestukken over de (maatschappelijke) dienstplicht en de wettelijke stagevergoeding voor vitale beroepen, met als doel het versterken van de bestaanszekerheid en weerbaarheid van jongeren. Een sterk CDJA maakt het CDA sterker. Een sterk CDA maakt ons land stabiel. Een stabiel Nederland maakt Europa daadkrachtiger.

Aangezien het de eerste editie van de Interruptie van ons nieuwe bestuur is, nemen we jullie in deze editie mee in wat we de afgelopen maanden achter de schermen hebben gedaan. Immers, veel van wat de bestuursleden doen, doen ze achter de schermen en zullen leden niet actief zien. Juist in dit ledenblad is het dan ook passend om leden daar een beter zicht op te geven. Zo zijn we begonnen met het opbouwen van de politieke structuur van de vereniging. We gaan werken met kerngroepen, waarin een aantal leden zich intensiever bezig houden met een onderwerp, de discussie aanjagen, opinieartikelen schrijven en resoluties opstellen voor op CDJA- en CDA-congressen. Op deze manier maken we ook de vernieuwde party & politics van onze vereniging waar.

Wat minder zichtbaar voor leden maar tevens zo belangrijk is de commissie die onderzoek doet naar de statuten en het huishoudelijk reglement van onze vereniging. Een deel van de gesprekken zal gaan over hoe we de vereniging optimaal laten functioneren, zodat onze vereniging kan blijven bouwen aan de vorming van onze leden en het ontwikkelen van de christendemocratie.

CDJA

INTERRUPTIE.

VOORJAAR 2025

Ook gaan we voortvarend aan de slag om de interne cultuur van onze vereniging te versterken, zodat alle leden de ruimte voelen om zich te ontwikkelen binnen onze vereniging en onze gedeelde ideologie, zichzelf kunnen zijn en een veilige sfeer binnen onze vereniging ervaren. Zo zijn wij samen met leden in gesprek over welke stappen wij als bestuur daarvoor moeten nemen, welke nieuwe aanpassingen nodig zijn en welke appel we ook aan onze leden kunnen geven. Betreffende het bouwen aan de christendemocratie, een belangrijke ambitie voor onze vereniging, is de samenwerking met de vormingscommissie geïntensiveerd, zodat we beter weten wat we elkaar kunnen bieden en er ook meer vormingsactiviteiten georganiseerd kunnen worden. Onlangs was er een geslaagde bijeenkomst in Den Bosch.

Als bestuur hebben we jullie als leden hard nodig. Dit kan door inhoudelijk mee te denken, door je in te zetten in commissies, door deel te nemen aan een afdelingsbestuur of door je kandidaat te stellen voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 in je lokale gemeente. Dit is dan ook mijn oproep aan jullie. Alle stappen die wij als bestuur zetten, zullen tot niets leiden als er geen leden zijn om dit te dragen. Denk mee en zet je in, zodat we samen werken aan een sterker christendemocratisch geluid voor jongeren.

Met een hartelijke en christendemocratische groet,

Joanne Sloof

CDJA

INTERRUPTIE.

VOORJAAR 2025

CDJA UTRECHT WINT AFDELINGSPRIJS: EEN BEKRONING OP NIEUW ELAN

Rens Brouwer, Voorzitter CDJA Utrecht

Op vrijdag 29 november 2024 werd tijdens het CDJA-congres de jaarlijkse afdelingsprijs uitgereikt door onze voormalige voorzitter Kevin Klinkspoor. Met trots kunnen wij zeggen dat CDJA Utrecht deze prijs heeft gewonnen! Voor ons is dit niet alleen een erkenning van het harde werk van de afgelopen periode, maar ook een mooie aanmoediging om op de ingeslagen weg verder te gaan.

De prijs voelt extra bijzonder omdat onze afdeling een tijdlang minder actief is geweest. Sinds september 2024 zijn Merel Rotman, Johannes Verboom, Willem Sanders en Rens Brouwer aan de slag gegaan om CDJA Utrecht nieuw leven in te blazen. Met een frisse blik en veel enthousiasme hebben we hard gewerkt om onze afdeling weer op de kaart te zetten.

In de afgelopen maanden hebben we al een aantal mooie activiteiten kunnen organiseren. Zo trapt we het seizoen af met een inspirerende startavond en borrel, waarbij Lorenzo Nieuwenburg, docent algemene rechtsleer aan de UvA en Amerika-kenner, met ons in gesprek ging over de impact van de Amerikaanse verkiezingsuitslag op de christendemocratie in Europa. Daarnaast hebben we een vrijwilligersavond met onze leden geïnitieerd. Recentelijk vond ook onze nieuwjaarsborrel plaats, waar oud-Utrechter en Kamerlid Derk Boswijk zijn ervaringen in de Tweede Kamer met ons deelde.

Ook waren we als afdeling goed vertegenwoordigd bij het bezoek van Henri aan Utrecht. Dit was een inspirerende avond, waarop we met veel leden aanwezig waren. (Zie ook de bijgevoegde foto.)

Voor de komende periode staan er mooie plannen op de agenda. We willen graag een inhoudelijke avond organiseren met André Poortman van het Wetenschappelijk Instituut van het CDA. Daarnaast werken we samen met de provincie aan een speciale vrouwenavond en wordt er in juni een debattraining georganiseerd. En natuurlijk blijven we ook onze borrels voortzetten, om zowel de inhoud als de gezelligheid niet uit het oog te verliezen.

Wij zijn enorm trots op wat we tot nu toe hebben bereikt en voelen ons vereerd met de afdelingsprijs. Dit succes geeft ons nog meer motivatie om ons in te blijven zetten voor een actief, inhoudelijk en betrokken CDJA Utrecht. Met volle energie kijken we uit naar de toekomst!

CDJA

INTERRUPTIE.

VOORJAAR 2025

CDJA INTERRUPTIE.
VOORJAAR 2025

POLITIEK EN MUNTTHEE:

Door: Elise Priester en Lina Boukhoubza, Internationale Commissie

YEPP Council Meeting in Rabat - Van 30 januari tot 2 februari vond de eerste YEPP Council Meeting van het jaar plaats – en voor het eerst in de geschiedenis van YEPP buiten Europa. Dit keer waren we te gast in Rabat, op uitnodiging van de Marokkaanse National Rally of Independents (RNI), een zusterpartij van de Europese Volkspartij.

Het programma zat vol interessante ontmoetingen en gesprekken. Een van de hoogtepunten was ons bezoek aan het Marokkaanse parlement, waar we werden ontvangen door voorzitter Rachid Talbi Alami. Het was boeiend om te zien hoe stabiel het politieke proces daar verloopt en hoe Marokko zich ontwikkelt als belangrijke speler in de regio. Daarnaast woonden we onder andere een paneldiscussie bij over de samenwerking tussen de EU en Marokko op het gebied van de energietransitie en het tegengaan van klimaatverandering. Oud-ministers Amina Benkhadra en Anis Birou deelden hun inzichten over de uitdagingen en kansen in deze sector in Marokko en hoe beide regio's kunnen samenwerken om duurzame energiebronnen te benutten.

Uiteraard vond ook het officiële gedeelte van de Council Meeting plaats, vergelijkbaar met het politiek-inhoudelijke resolutie deel van onze CDJA congressen. We debatteerden onder andere over een nieuwe Europese strategie voor de Sahel-regio, maatregelen tegen ontbossing in Europa en de voortgang van de energietransitie. Naast alle inhoudelijke gesprekken hebben we ook volop kunnen genieten van de Marokkaanse gastvrijheid. Van heerlijke tajines tot de geroemde muntthee – het was een ervaring die we niet snel zullen vergeten!

TERUGBLIK LEESKRING

Door: Atay Güner

Elk jaar verschijnt er rond de zomer een oproep via de CDJA-ledenmail. Misschien heb je het al eens voorbij zien komen: de leeskring van het CDJA en Perspectief. Misschien heb je weleens overwogen om je aan te melden. We zijn immers allemaal lid geworden van het CDJA omdat we op zijn minst enige affiniteit voelen met de christendemocratie.

Daarna volgt de tweede boodschap in de mail, die best afschrikwekkend kan werken: zodra je je aanmeldt en het inschrijfgeld hebt betaald, wordt eigenlijk wel verwacht dat je echt elke derde dinsdag van de maand aanwezig bent bij de leeskring, een heel jaar lang. Vind je dat een grote stap? Dat begrijp ik. Zelf had ik daar ook mijn twijfels over voordat ik me afgelopen jaar inschreef.

CDJA

INTERRUPTIE.

VOORJAAR 2025

Ben je toch benieuwd hoe zo'n avond eruitziet? Daarom heb ik dit verslag geschreven over de leeskring in januari, die plaatsvond in Amersfoort op het partijbureau van de ChristenUnie. Hiermee wil ik een inkijkje geven in hoe zo'n avond verloopt en waar we het doorgaans over hebben. Onze gastspreker was Clemens van den Berg, docent aan de Christelijke Hogeschool Ede en CDA'er. Met hem spraken we over zijn promotieonderzoek, dat zich richt op de christelijke wortels van de Europese samenwerking na de Tweede Wereldoorlog. Dit ging niet zozeer over de Europese Unie, maar meer over internationale samenwerking binnen Europa.

De voorbereiding

Voorafgaand aan de avond ontvangen we enkele teksten die als basis dienen voor de discussie. Er zijn twee kernteksten, van Oldham en Patijn, en daarnaast twee aanvullende teksten voor de geïnteresseerde lezer. Beide kernteksten, geschreven in 1948, gaan over het concept van de 'verantwoordelijke samenleving'—een begrip dat ons als CDA'ers bekend in de oren klinkt.

Deze teksten zijn geschreven in de context van de oprichting van de Wereldraad van Kerken in Amsterdam in 1948, een oecumenisch kerkverband dat tot op de dag van vandaag bestaat. De schrijvers proberen hierin een christelijk-politieke boodschap te formuleren als antwoord op het modernisme. Volgens hen heeft de mens, door het modernistische gedachtegoed en de industriële veranderingen, zichzelf boven de natuur geplaatst. De heerschappij van God, die vroeger buiten kijf stond en een bepaalde orde in de samenleving schiep, is niet langer zichtbaar door de immense macht van de mens over zijn omgeving. En met grote macht komt grote verantwoordelijkheid.

Verschillende ideologieën probeerden deze macht te gebruiken om een utopie te creëren, destijds vooral het communisme en liberalisme. De Wereldraad zag het als haar taak om de christelijke moraliteit binnen deze ideologieën te behouden. Dit was makkelijker in de liberale democratieën van het Westen, maar Oldham en Patijn kwamen tot vier algemene oplossingen om het christelijke mensbeeld in een moderne samenleving te handhaven. Samen vormden deze vier elementen de 'verantwoordelijke samenleving'.

De leeskringavond

Na het bestuderen van de stof kwamen we om 18:30 samen in Amersfoort. Sommige mensen arriveerden iets later, waarna we begonnen met eten na een kort stiltemoment. We aten pizza en bespraken wat we tijdens de jaarwisseling hadden gedaan. Ook kwam de inauguratie van Trump, die de dag ervoor had plaatsgevonden, uitgebreid ter sprake—een onderwerp dat volop stof tot debat opleverde.

Na een uurtje arriveerde Clemens en begon het inhoudelijke deel van de avond. Sprekers variëren sterk in hoe ze hun sessie aanpakken. Clemens, als echte docent, begeleidde de avond door vooraf enkele inhoudelijke vragen op te stellen, zodat we samen de tekst konden doorgronden.

Een van de vier oplossingen die we bespraken, was the practice of communal living. Dit sluit nauw aan bij het christendemocratische idee van gemeenschapszin: mensen floreren wanneer ze in gemeenschap met elkaar leven. Door sterke sociale cohesie in onze buurt of wijk kunnen we ons beter wapenen tegen tegenslagen en maatschappelijke veranderingen. Oldham noemt dit ‘de nucleus van de moderne Europese samenleving’. In deze lokale verbanden leren mensen verantwoordelijkheid nemen—van onderaf naar boven.

Als leeskring vonden we het interessant om communal living te vergelijken met het beleid van Trump. Enerzijds pleitte Trump ook voor sterkere sociale cohesie, vooral in de hartlanden van Amerika, waar neoliberal beleid weinig aandacht en investeringen had gebracht. Dit standpunt is in essentie goed. Maar als je verder kijkt, zie je dat Trumps definitie van sociale cohesie zo nauw geformuleerd is dat het net zo veel uitsluit als dat het oplost. In stedelijke buurten, waar veel minderheidsgroepen wonen en waar de sociale cohesie al broos is, versterkt Trump juist de verdeeldheid door bijvoorbeeld zijn deportatiebeleid en het afschaffen van Obamacare. Trump beweert op te komen voor christelijke waarden, maar in werkelijkheid creëert hij polarisatie door de ene groep te bevoordelen en de andere achter te laten. Zijn visie op een ‘verantwoordelijke samenleving’ is dus geen goed voorbeeld. Het is wél opnieuw een goed voorbeeld van hoe populistten vaak veel beloven, maar weinig waarmaken.

Een ander punt dat we bespraken, was de christelijke arbeidsethos. Een term die je vaak hoort, maar wat betekent het nu eigenlijk? En wat is de waarde ervan? Volgens Oldham draait het in essentie om waardevol werk, door het creëren van iets van waarde—iets waarin je een deel van God kunt vinden en waar je helemaal in kunt opgaan. De Benedictijnen vatten dit samen in laborare est orare: werken is bidden. Dit klinkt voorstelbaar als je bijvoorbeeld een ambachtelijke schoenmaker bent en een prachtig paar schoenen maakt. Maar wat als je accountant bent? Of in een fabriek werkt aan halffabricaten?

We bespraken twee mogelijke antwoorden, maar beide bleken niet helemaal bevredigend. De eerste benadering is dat je werk waardevol is omdat het bijdraagt aan het welzijn van de gemeenschap. Je werkt bijvoorbeeld aan een halffabricaat dat uiteindelijk een auto wordt, die mensen helpt. Dit klinkt nobel, maar in een wereld van globalisering en internationalisering is het voor veel werknemers lastig om hier werkelijk zingeving uit te halen.

De tweede benadering is dat hard werken wordt beloond met promotie en carrièregroei. Dit kan motiverend zijn, maar het geeft geen intrinsieke betekenis aan het werk zelf.

Oldham stelt dat de kerken nog geen bevredigend antwoord op deze kwestie hebben, maar dat ze hier wel mee aan de slag moeten. Patijn koos ervoor dit punt te parkeren in zijn tekst, omdat hij vond dat de financiële situatie van arbeiders eerst meer aandacht verdiende.

Stof tot nadenken

Na de avond is er altijd een borrel waar we gezellig napraten over de avond. Dat laatste punt bleef bij mij toch wel hangen. Met AI en andere technologische ontwikkelingen verandert de betekenis van werk opnieuw, zonder dat we echt een antwoord hebben op de vraag wat werk zou moeten betekenen.

Vroeger was werken voor bedrijven als Schiphol of Shell een bron van nationale trots, maar tegenwoordig worden ze steeds meer gezien als vervuilers dan als pioniers. Je kunt veel zeggen over de huidige financiële situatie, maar het is zeker beter dan in het naoorlogse Europa. Misschien is dit juist hét moment om opnieuw na te denken over de waarde van werk om het christelijke arbeidsethos te bevorderen—al vraag ik me af of veel mensen dat daadwerkelijk doen.

In ieder geval genoeg food for thought voor onze volgende leeskring!

CDJA

INTERRUPTIE.

VOORJAAR 2025

Najaarscongres CDJA | Delft | 'Van Verleden Naar Vooruitgang'
Vrijdag 29 & zaterdag 30 november 2024

Resolutie 8

Pre-advies LB: **NIET
OVERNEMEN**

Stop de Kaasschaaf: Red de slimmeriken!(CDJA
Brabant)

Spreekt uit dat:

1. CDA volksvertegenwoordiging zich hard maakt om deze bezuinigingen te herzien;
2. CDA volksvertegenwoordiging in gesprek gaat met vertegenwoordiging vanuit de sector;
3. CDJA zich hard maakt voor dit standpunt, en hierin samen optrekt met gelijkgestemden richting het huidige kabinet alsmede de moederpartij.

© Di

CDJA INTERRUPTIE.

VOORJAAR 2025

COLUMN: EUROPESE MIR?

Door: Jesse Schevel, Internationale Commissie

“En alleen de vogels vliegen van West- naar Oost-Berlijn. Worden niet teruggefloten, ook niet neergeschoten. Over de Muur, over het IJzeren Gordijn...” Aan dat liedje moet ik denken al wandelend in de vrieskou over Unter den Linden langs de Russische ambassade en het Aeroflot-gebouw. Net als in de jaren '90 zijn de ogen in Europa weer volop gericht op de oostflank van ons continent.

De reden is triest. Al drie – eigenlijk tien – jaar vechten de Oekraïners standvastig tegen Poetins tirannie. Honderdduizenden zijn reeds gesneuveld of verwond in hun strijd voor onafhankelijkheid en hun Europese droom. Ondertussen lijkt niets het Kremlin ervan te weerhouden ook Georgië, Moldavië en Wit-Rusland met ondermijning en geweld in zijn rusjki mir – ‘Russische wereld’ – te binden. Waar democratie en vrijheid lonkte, probeert Moskou grip te houden op deze voormalige Sovjetrepublieken. Het volk wordt niets gevraagd, dwang niet geschuwd.

Als Doornroosje is de EU door prins Vladimir ontwaakt uit haar slaap. Decennia werd uitbreiding van de 27 lidstaten in de ijskast geparkeerd. Een ontdooide Europa probeert halsoverkop haar buurlanden uit de klauwen van de Russische beer te houden. Liever dus toch geen Rus in onze keuken. Wel een raket in de tuin dan?

Met zware posten op veiligheid en buitenland voor Eurocommissarissen uit het oude Sovjetblok, lijkt VDL2 de koers naar het oosten te verleggen. Als patroon van de Europese Raad neemt onze collega-christendemocraat in Warschau bovendien steeds vaker het voortouw in Brussel nu de Duits-Franse as kraakt. Het land dat zelf in 2004 toetrad en een ongekenne bloei doormaakte, betreedt nadrukkelijk het Europese toneel en maakt uitbreiding tot prioriteit van zijn voorzitterschap.

Langzaam ging de deur naar de Westelijke Balkan verder open. Georgië, Moldavië en Oekraïne werden voor hun vrijheidsstrijd met kandidaat-lidmaatschap beloond. Uitbreiding gloort aan de horizon. Toch? Het van oudsher strenge Nederland wijst op de strikte de toetredingseisen – de zogenaamde Kopenhagencriteria. Pas als al aan deze eisen is voldaan, mag een nieuw land toetreden. Ons stellige landje lijkt met die houding steeds meer alleen te komen staan.

CDJA

INTERRUPTIE.

VOORJAAR 2025

Bronkende rapporten van Finlands oud-president Niinistö, Italiaans ex-premier Draghi en hoogleraar Strohschneider schreeuwen namelijk om hervormingen. De EU moet haar veiligheid versterken, weer concurrerend zijn en onafhankelijk qua voedsel worden. Een deel van de sleutel daarvoor ligt in uitbreiding, zo stellen de Balten bijvoorbeeld. Want hoe kan Europa weer soeverein worden als continu onze grenzen worden betwist? Of wanneer een groot deel van je voedselvoorziening, industriële toeleveringsketen of werknemers uit dit EU-grensland komt?

Dat vraagt een strategische discussie. In Brussel én in het Haagse. Steunen we het volk in hun Europese droom en werken we met – groeiend – autocratische regimes op de Balkan en in de Kaukasus samen voor een onafhankelijker EU? Of stellen we paal en perk en drijven we ze daarmee in Russische en Chinese handen? Tijd voor een open gesprek over de toekomst van de Europese wereld. Het bezoek van het CDJA aan Bosnië en Herzegovina en Servië was een goede eerste stap.

CDJA

INTERRUPTIE.

VOORJAAR 2025

CDJA – JONG IN DE RAAD

In elke Interruption zal een jong raadslid van het CDA in de Interruption vertellen over zijn of haar ervaring in de gemeenteraad. Deze keer vertelt Rienk Schootstra wat over zijn ervaringen.

Kun je kort iets over jezelf vertellen, zoals je achtergrond, je motivatie en waarom je in de gemeenteraad actief bent?

In het hart van het Friese coulisselandschappen, waar de groene velden met eindeloze boomwallen zich uitstrekken, woon ik, Rienk Schootstra (24), in het rustige Bûtenpost, een dorp in de gemeente Achtkarspelen. Momenteel ben ik nog bezig met een master Forest and Nature Conservation aan de Wageningen Universiteit, maar je vindt me toch eerder buiten dan achter een bureau. Jagen, vissen, zeilen; dat is waar ik energie van krijg.

Waarom ik de gemeenteraad in ben gegaan? Het komt simpelweg uit een verlangen om samen wat te betekenen voor de mensen om ons heen. Binnen het DNA van het CDA staat een open houding tegenover de ideeën van anderen centraal, waarbij we streven naar het leggen van verantwoordelijkheid bij de samenleving zelf.

"Voed het vertrouwen en al uw onzekerheden zullen van honger sterven."

Ik wil dit vervolgens omzetten in praktische oplossingen die écht het verschil maken. De afgelopen drie jaar heb ik me vooral ingezet voor de thema's wonen, sport en energie. Daarin heb ik me vastgebeten en kijk ik met trots terug op wat we samen hebben bereikt. Maar er ligt nog een lange weg voor ons. Daar zet ik me graag voor in.

CDJA | INTERRUPTIE.

VOORJAAR 2025

Echter, tot voor kort zat ik nog in de gemeenteraad, sinds januari heb ik mijn zetel doorgegeven aan een steunfractie-lid, omdat ik voor vier maanden naar Hongarije ben gegaan voor een stage. Zo kon ik haar de ruimte geven om goed op stoom te komen voor de komende verkiezingen en bleef het CDA op volle sterkte met 6 van de 21 zetels. Hopelijk getuigt dat van rentmeesterschap en solidariteit, twee CDA waarden die me erg aanspreken. Daarbij is geen punt gezet aan mijn raadslid maar een komma.

Hoe ervaar je het om als jonge persoon in de gemeenteraad te zitten? Zijn er uitdagingen waar je tegenaan loopt?

Als jongere is het belangrijk om vooral te leren van je eerste periode in de raad. Maar dit geldt eigenlijk voor iedereen die nieuw is, ongeacht leeftijd. Iedereen heeft zijn of haar eigen stijl, en in het begin is het vooral zoeken naar wat bij jou past – en daar horen uitglijders bij. Het is belangrijk om hierover met elkaar te praten, bijvoorbeeld thuis, met de fractie of met het bestuur. Het voordeel van jonger zijn is dat je leercurve vaak sneller gaat en je dingen sneller oppikt. Bovendien zorgt het ervoor dat je als jongere in de raad niet vastgeroest bent. Juist die vernieuwende inbreng kan mooie resultaten opleveren. Sta ook open voor de ervaring en inbreng van 'de veteranen'. Het is geweldig om beide werelden te combineren.

Wat denk je dat jonge mensen kunnen bijdragen aan de politiek die misschien anders is dan wat meer ervaren politici bieden?

Als jongere weet je als geen ander wat er speelt binnen jouw leeftijdscategorie, dus gebruik dit in je voordeel. Hoe vaak spreken oudere raadsleden over jongeren, om vervolgens de plank mis te slaan? Juist daarom is het waardevol om jouw inbreng en perspectief te geven, of het nu gaat over starterswoningen, sport, middelengebruik of het uitgaansleven. Hier kunnen wij als jongeren echt het verschil maken.

Onze fractie houdt vergaderingen op locatie, elke keer in een ander dorp. We nodigen lokale mensen, zoals dorpsbelangen en verenigingen, uit om te horen wat er speelt en waar behoefte aan is. Het thema van dit jaar is jongeren, en we nodigen ook jongeren van verenigingen uit om hun perspectief te delen. Ook jij kunt degene zijn die bruggen slaat en bijdraagt aan een breder begrip van de behoeften van jouw generatie.

Heb je bepaalde voorbeelden van initiatieven of projecten waar je trots op bent die je hebt kunnen realiseren of ondersteunen?

Op het gebied van sport zijn er zeker successen geboekt. Denk aan de realisatie van een padelbaan, de vernieuwing van de fierljepbanen en de investering in een nieuwe tennisbaan. Toch is het niet alleen het materiaal dat het verschil maakt, maar juist het bruisende verenigingsleven. Dit is geen prestatie van de gemeente, maar van de besturen en leden zelf. Initiatieven ontstaan van onderop, en wij stimuleren dat maar al te graag.

Een goed voorbeeld hiervan zijn de tennisbanen. Op een bepaald moment had de vereniging nog maar 15 leden, terwijl er recht was op een renovatiekrediet. Toen hebben wij aangegeven dat het niet verantwoord was om een investering van 200.000 euro te doen zonder toekomstperspectief. Maar het CDA is geen partij die simpelweg de deur sluit, integendeel. We zijn in gesprek gegaan met het nieuwe, energieke bestuur en hebben de situatie toegelicht. We hebben hen gestimuleerd om plannen te maken om de vereniging weer levensvatbaar te maken. Dat hebben zij met succes opgepakt: het aantal spelende leden groeide flink en ze stelden zelf een gedegen plan op. Vervolgens hebben wij het krediet beschikbaar gesteld. In een verantwoordelijke en bruisende samenleving kunnen wij ons vinden.

Op persoonlijk vlak heb ik met trots een mooie motie ingediend over de tiphoogte van kleine windmolens. De tiphoogte is het hoogste punt dat de wieken van een windmolen bereiken tijdens het draaien. Door de maximale tiphoogte met slechts één meter te verhogen, kan een windmolen tot wel een derde meer elektriciteit opwekken. Dit kan voorkomen dat er extra molens op een erf geplaatst moeten worden om dezelfde hoeveelheid energie te genereren. In Achtkarspelen was de tiphoogte aanvankelijk beperkt, maar met het aannemen van mijn motie zijn de mogelijkheden en de effectiviteit van nieuwe molens aanzienlijk verbeterd.

Hoe zie je de toekomst van jonge mensen in de politiek? Wat zouden we kunnen doen om meer jongeren te betrekken?

Laat ik beginnen met een compliment aan het CDA, dat het vaak aandurft om met veel jongeren op de lijst te komen. Nu is het zaak om hen ook een hoge plek op die lijst te geven, daar spelen de besturen een cruciale rol in. Ook het CDJA speelt hierin een belangrijke rol. Onder leiding van Joanne Sloof, die met haar campagne grote plannen heeft voor de gemeenteraadsverkiezingen, verwacht ik dat veel CDA-fracties straks een gemiddelde leeftijd van 25 jaar zullen hebben, als het niet minder is.

Onze partij bruist van jongeren die in de startblokken staan. Het CDA is een partij die jongeren de kans geeft om zich te ontwikkelen. We kijken vooruit en beseffen dat gemeenteraden dé broedplaatsen zijn voor politiek talent – talent dat zich elke dag inzet om het goede te doen voor anderen. Ik ben ervan overtuigd dat we deze koers in de toekomst blijven voortzetten.

Wat zou je zeggen tegen andere jonge mensen die overwegen politiek actief te worden, maar misschien twijfelen of zich niet goed vertegenwoordigd voelen?

Word lid van de partij! En zoek contact met de fractie – ik kan me niet voorstellen dat ze niet staan te springen om betrokken jongeren. Om in jachttermen te blijven: nooit geschoten is altijd mis. Twijfel niet of je wel goed vertegenwoordigd wordt; jij bent de vertegenwoordiging. Hopelijk kan je met een plek op de lijst mandaat krijgen van de kiezer. Misschien begint niet elke jongere meteen in de raad, maar door betrokken te zijn, werk je daar wel naartoe. Daar ben ik van overtuigd!

Zijn er nog andere inzichten of ervaringen die je zou willen delen over het werken in de gemeenteraad als jongere?

Geniet van je tijd in de raad en maak er iets moois van samen met de mensen om je heen. Met plezier het goede nastreven voor anderen brengt niet alleen voldoening, maar maakt het werk ook zoveel waardevoller.

CDJA INTERRUPTIE.
VOORJAAR 2025

OPINIE: CHRISTENDEMOCRATIE & PRIVILEGE

Door: Job Siegmann

Een paar jaar geleden hield Joris Luyendijk een lezing als deel van mijn Bachelors, waarin hij sprak over zijn boek 'de zeven vinkjes'. Hij pleit hierin dat er 7 manieren zijn waarop witte mannen zoals hij een onverdiend voordeel hebben op de rest van de samenleving. In de lezing benadrukte hij hoe belangrijk het is dat mensen met een privilege ruimte maken voor mensen zonder deze voordelen, en dat ze zich bewust zijn van hun privilege.

Kansenongelijkheid is een groot thema in het hedendaagse maatschappelijk debat, en er zijn grofweg twee manieren om naar het probleem van kans ongelijkheid te kijken. Allereerst zijn er de progressief-liberalen (ofwel de sociaaldemocraten), denk D66 (PVDA/GL). Zij zien het bestaan van privilege als duidelijk sociaal onrecht: voor sociaaldemocraten is de ongelijkheid in welvaart tussen verschillende groepen per definitie onrechtvaardig, waar voor progressief-liberalen de grote verschillen in uitkomst wijzen op grote verschillen in kansen, en dat deze kansongelijkheid onrechtvaardig is.

Anderzijds zijn er de klassiek-liberalen, denk bijvoorbeeld de VVD. Zij zien alleen een onrecht als bepaalde groepen bepaalde mogelijkheden worden geweigerd, en zolang de wet op iedereen gelijk wordt toegepast is er geen sprake van onrecht, zelfs als dit resulteert in grote verschillen in welvaart (een progressief-liberaal zou zeggen dat toegang onvoldoende is, en dat men ook de nodige middelen nodig heeft om van kansen gebruik te kunnen maken).

Ondanks dat dit debat al lang speelt onder liberalen⁽¹⁾, gaat dit stuk in op de vraag wat dit betekent voor christendemocraten. De christendemocratische visie op ongelijkheid en herverdeling is minder strak dan die van de liberalen. Enerzijds wordt de overheid gezien als schild voor de zwakken, anderzijds plaatsen we veel nadruk op eigen en gespreide verantwoordelijkheid. Geen 'wieg tot graf verhaal, maar ook geen gaaf land. Dit zie ik ook als kracht van de christendemocratie: in plaats van dat wij menen een absolute definitie van rechtvaardigheid te bezitten maken wij keuzes per onderwerp, onderworpen aan een diepere invulling van rechtvaardigheid (wellicht een transcendente invulling). Ook zien wij een grotere rol voor gemeenschappen in het opvangen van mensen die buiten de boot vallen, iets wat liberalen moeilijk een plek kunnen geven. Deze ambiguïteit biedt geen simpele oplossing, maar helpt om met specifieke gevallen van ongelijkheid om te gaan. De vraag is hoe dan om te gaan met het begrip privilege.

1. Beginnend met Nozick en Rawls in de jaren 80: 'A theory of Justice' en 'Anarchy, State & Utopia' gaan verder in op deze discussie.

Ik ben zelf een witte heteroman, en voldoe netjes aan alle 7 vinkjes van Joris Luyendijk. Wat voor verantwoordelijkheid brengt dit mij? Progressieven lijken te pleiten voor een soort 'boetedoening zonder schuld'. Het is niet mijn schuld dat ik zoveel privilege heb, maar het is wel onrechtvaardig. Dit brengt alleen geen antwoord op de vraag wat dit betekent voor mijn verantwoordelijkheid, behalve misschien dat ik me met het structurele onrecht moet bezighouden en anderen moet 'onderwijzen'.

Deze oplossing geeft weinig duiding voor mijn eigen verantwoordelijkheid, maar hetzelfde kan gesteld worden voor de oplossing van conservatieven. Zij zouden zeggen dat ik dezelfde kansen had als ieder ander, dezelfde vereiste voor de universiteit et cetera, en dat ik trots mag zijn op mijn prestaties. Maar dit klinkt ook hol. Niet alleen ontnemt dit mij alle verantwoordelijkheid, het negeert ook heel duidelijk het feit dat ik wel degelijk veel voorrechten heb gehad in mijn leven.

Enerzijds zijn er dus wel degelijk structurele elementen die het mij veel makkelijker hebben gemaakt dan anderen in de samenleving, maar anderzijds is er ook weinig wat ik daaraan heb kunnen doen als individu. Welke verantwoordelijkheid ik dus heb moet met deze twee tegenstrijdige punten rekening houden.

Dit is waar ik kom bij de (wat mij betreft) christendemocratische blik op privilege en verantwoordelijkheid. Denk aan de Bijbelse gelijkenis van de knechten en talenten, in Mattheus 25. Jezus vertelt over een meester die drie dienaren een aantal talenten (geld) geeft om te beheren. Hij geeft er een 10, een ander 5, en een derde 1. Na een lange reis komt de meester terug, en vraagt hij de dienaren wat ze met het geld gedaan hebben. De eerste twee hebben het geld geïnvesteerd, en de oorspronkelijke 10 en 5 talenten verdubbeld. De laatste dienaar met 1 talent echter heeft niks gedaan: hij had het geld in de grond gestopt. De meester is erg tevreden met de eerste twee dienaren en geeft ze grotere verantwoordelijkheid in het huishouden- de derde dienaar wordt echter ontslagen.

De les van deze gelijkenis is dat van wie veel gegeven is veel wordt verwacht. De dienaar met 10 talenten kan worden vergeleken met mensen met veel privilege: hen is veel gegeven, maar wordt ook veel verwacht. De dienaar met maar 1 talent staat symbool voor mensen met heel weinig of geen privilege: hen is weinig gegeven, en er wordt ook minder van ze verwacht (maar niet niks dus).

We kunnen hier twee conclusies trekken voor de verantwoordelijkheid die we als mens hebben in de samenleving. Allereerst, privilege is ons gegeven – iemand met veel privilege verdient dit net zomin als iemand met geen privilege. Ten tweede betekent dit dat iedereen een verantwoordelijkheid heeft, en dat het niveau van verantwoordelijkheid afhangt van je rol in de samenleving – gespreide verantwoordelijkheid. Voor een '7-vinker' als ik betekent dat ik een grote verantwoordelijkheid heb. Niet alleen op politiek niveau, maar ook in mijn omgang met mijn medemens.

De vraag is hoe we die verantwoordelijkheid zien voor de mensen om ons heen. Het probleem is dat het moeilijk is iemands succes te duiden aan ofwel privilege ofwel hard werk. Mijn perspectief is echter dat succes al een privilege is – en dat succes bij definitie een hogere verantwoordelijkheid betekent, ongeacht of dit succes door privilege of hard werk komt. Dit betekent wel dat we moeten oppassen met de ander te oordelen – het is onmogelijk om te zien wat het iemand gekost heeft om te komen waar hij/zij nu is. Het is dus de vraag hoe nuttig deze notie van verantwoordelijkheid is in een politieke context, maar ik denk dat dit essentieel is voor mensen zoals ik, met veel privilege, om zich te verhouden tot alles wat ons gegeven is

CDJA INTERRUPTIE.
VOORJAAR 2025

Met dank aan

Jorrit Koster	<i>Eindredacteur</i>
Pepijn Caumon & Daniël Francke	<i>Editing + Vormgeving</i>
Joanne Sloof	<i>Voorzitterscolumn</i>
Rens Brouwer	<i>CDJA Utrecht</i>
Elise Priester & Lina Boukhoubza	<i>Reisverslag YEPP</i>
Atay Güner	<i>Leeskring</i>
Jesse Schevel	<i>Column</i>
Rienk Schootstra & Pepijn Caumon	<i>Jong in de Raad</i>
Job Siegmann	<i>Opinie</i>
Dirk Hol	<i>Foto's</i>

INTERRUPTIE.

VOORJAAR 2025

